

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Nr. 18 /93/

1954 m. liepos mėn. 22 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaudai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Statistinės bendruomenės žinios

Naujausiomis statistinėmis žiniomis organizuotąją lietuvių bendruomenę Vokietijoje sudaro 7.407 asmens, iš kurių yra 2.833 vyrai, 2379 moterys ir 2.198 vaikų iki 18 m. amžiaus.

Didžiausias lietuvių skaičius susitelkęs Schleswig-Holsteino krašte, kur 39 vietovėse gyvena 2.397 lietuviai. Žem. Saksonijoje yra 1.593, Bavarijoje 1.439, Württemberge 421, Nordrhein-Westfalijoje 294, Hessene 266, Rheinland-Pfalze 95 ir Badene 7 lietuviai. Darbo ir sargybų kuopose yra 588 lietuviai, o pavieniai gyvenančių 307.

Rinkimai į PLB Vokietijos Krašto Tarybą

Rugpiūčio 1 d. įvykstantiems rinkimams į Krašto Tarybą bendruomenė rūpestingai ir tvarkingai pasiruošė. Visos didžiosios stovyklos ir apylinkės ir visos darbo ir sargybų kuopos laiku ir tvarkingai atskleidė turinčių teisę balsuoti rinkikų sąrašus. Iš Krašto Valdybai atsiųstų sąrašų nuorašų matyti, kad 65 vietovėse yra suregistruota 3.047 turinčių teisę rinkti lietuvių. Nors dar nemažas skaičius nedidelių seniūnijų Krašto Valdybai dar nėra atsiuntę sąrašų, matyti, kad visi veiklieji bendruomenės vienetai rinkimams yra rimtai pasirengę.

Nustatyta tvarka bendruomenė pateikė ir kandidatus į Krašto Tarybą. Šiems rinkimams pasiūlyta iš viso 43 kandidatai. Amžiumi kandidatų tarpe yra nuo 30 iki 40 m. amžiaus - 16, nuo 40 iki 50 m. - 10, nuo 50 iki 60 m. amžiaus - 13 ir 4 vyresni, kaip 60 m. Profesijomis jų tarpe mokytojų 7, ekonomistų-prekybininkų 6, juristų 4,

inžinierių-technikų 4, valdininkų 4, kunigų 4, karininkų 3, buhalterių-tarnautojų 3, universiteto prof. bei docentų 2, gydytojų 2, meno istorikas 1, miškininkas 1, farmaceutas 1, studentas-doktorantas 1. Renkama 12 Tarybos narių.

Žygiai vokiečių įstaigose bendruomenės reikalais

Liepos mėn. pradžioje Krašto Valdybos atstovas, p. A. Makarskas, ir e. p. Vasario 16 Gimnazijos direktorius, p. S. Antanaitis, aplankė Badeno vyriausybės prezidiumo švietimo ir bendrųjų reikalų skyrius.

Švietimo skyriuje pasitarta lietuvių gimnazijos techniškais mokslo, mokytojų kvalifikacijų ir cenzo bei kitais reikalais. E. p. direktorius Antanaitis padarė vizitą ir švietimo įstaigos prezidentui Dr. Eichelberger. Draugiškoje atmosferoje vestuose pasitarimuose išsiaiškinta tarp kitko esamo gimnazijos mokytojų sąstato kvalifikacijų pripažinimo eiga.

Bendrajame skyriuje iškeltas gimnazijos pageidavimas įjungti Hüttenfeldo vietovę į viešo susisiekimo tinklą. Prezidiumo valdininkai visiškai pritarė šiam reikalui, pažadėdami iš savo pusės paramos, kad Hüttenfeldas būtų įjungtas į autobusų susisiekimo liniją Heppenheim-Weinheim.

Kelias dienas vėliau Karlsruhes vyriausybės prezidiumo augštas valdininkas aplankė Vasario 16 Gimnaziją, rūpestingai ir nuodugniai apžiūrėjo patalpas bei susipažino su gimnazijos ekonomine būkle. Nors oficialių pažadų iš vokiečių įstaigų pusės nėra duota, bet reikia tikėtis, kad greitu laiku gimnazijai bus skirtos pirmos vyriausybės subsidijos, juo labiau, kad lankęs gimnaziją valdininkas vizitavo ir Bonnos vyriausybės pavedimu.

Autobusų susisiekimo reikalu vietoje išdirbtas Hüttenfeldo įjungimo į Heppenheim-Weinheim autobusų susisiekimą planas ir pateiktas liepos mėn. 14 d. Weinheime įvykusiame susisiekimo reikalais posėdyje, kuriame dalyvavo savivaldybės ir Karlsruhes vyriausybės prezidiumo atstovai. Pagal planą numatomas tiesioginis susisiekimas su Weinheimu per Hemsbachą iš ryto, pietų metu ir vakare. Planas turi būti priimtas ir patvirtintas visos eilės įstaigų: pašto direkcijos, geležinkelių direkcijos Frankfurte ir vyriausybės prezidiumo Darmstade, nes Hüttenfeldo vietovė priklauso Hesseno kraštui, o susisiekimas numatomas Badeno krašto linkme. Tikimasi, kad iki gimnazijos vasaros atostogų pabaigos klausimas bus teigiamai išspręstas.

Varelio Apylinkėje

Nors Varelio apylinkę sudaro tik seneliai, kurių tarpe yra maža pajėgių visuomenininkų, o ir tų pačių jėgas nuovargis ir ligos kartais pakerta, su didele tėvynės meile ir ryžtu ši senelių bendruomenė, kaip galėdama ir mokėdama, iškilmingai pamini visas mūsų tautai brangias ir svarbias dienas.

Tuo būdu ir Birželio 14-sios gedulo diena buvo neužmiršta. Kartu su latviais ir estais ji buvo paminėta gražiai išpuoštoje kino salėje. Įnešus tautines vėliavas, visų trijų tautybių atstovai susirinkusiems tautiečiams ir gausiai atsilankiusiems svečiams pasakė šio minėjimo prasmę paryškinančias kalbas, po kurių buvo giedami lietuvių, latvių ir estų Tautos Himnai. Nors kukliai ir graudžiai, bet iškilmingai ir gražiai buvo paminėta ir ši pabaltiečiams skaudi jų tautai nelaimės sukaktis.

- 3 -

Skautų vasaros stovykla

Skautai pirmieji iš lietuvių jaunimo Vokietijoje pradėjo liepos 3 d. stovyklauti. Stovykla įrengta gražioje vietoje, slėnyje tarp kalnų, 3 km. nuo Schriesheimo. Stovyklautojų yra 65. Deja, Vokietijoje siaučiantis lietus gerokai trukdo tinkamai praveisti stovyklavimo programą.

Liepos 18 d. stovyklą aplankė žurnalistas St. Vykintas. Svečias pasidžiaugė gražia stovykla ir gražia jos lietuviška dvasia, kurią jaunimas jaučia, išgyvena ir moka stovyklavimo metu išreikšti. Svečias betgi atkreipė dėmesį į per silpną vaikų maitinimą. Jo nuomone reikia visoms lietuvių organizacijoms iš viso rimtai susirūpinti pakankamo vaikų maitinimo reikalu. Pakankamas ir tinkamoje formoje duodamas kalorijų skaičius yra reikalingas tiek jaunimo fizinio išlaikymo, tiek jo nuotaikos atžvilgiu.

Fizinis jaunimo silpnumas jaučiamas kad ir dainų ir skautiškų parengimų ekspresijoje. Ji nėra tokia, kokia būna jaunimo su visai geromis sąlygomis augti. Tad, BALF'as ir kitos lietuvių organizacijos turėtų stipriau paremti jaunimą maistu.

EUROPOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Š. m. liepos mėn. 9-11 d. d. įvykusiame PLB Europos kraštų atstovų suvažiavime Paryžiuje dalyvavo einąs VLIK'o pirmininko pareigas ir URT Valdytojas dr. P. Karvelis, Lietuvos Diplomatinijos Šefas min. S. Lozoraitis, Lietuvos įgaliotas ministeris Paryžiuje, dr. S. Bačkys ir šių bendruomenių pirmininkai: Prancūzijos Kr. V-bos pirmininkė O. Bačkienė, Didž. Britanijos Kr. V-bos pirmininkas M. Bajorinas, Italijos Kr. V-bos pirmininkas dr. V. Balčiūnas, Švedijos Kr. V-bos pirmininkas inž. J. Pajaujis, Šveicarijos Kr. V-bos pirmininkas A. Paulaitis ir Vokietijos Kr. V-bos pirmininkas Pr. Zundė. Suvažiavimą žodžiu sveikino jame dalyvavusieji svečiai, o raštu sveikinti mai gauti iš visos eilės užjūrio lietuvių bendruomenių, Lietuvos atstovų ir šiaip organizacijų bei asmenų.

Suvažiavusieji idėmiai iš klausė URT Valdytojo dr. P. Karvelio ir Įgalioto Ministerio dr. S. Bački pranešimus apie esamą politinę padėtį ir iš to išplaukiančius mūsų, lietuvių, uždavinius. Neigiamą išspūdį padarė paastrėję ir suvažiavime išryškėję nesutarimai tarp VLIK'o ir diplomatų dėl mūsų atstovo Bonnoje skyrimo. Buvo pareikšta, kad tokie reiškiniai atšaldo mūsų bendruomenę ne tik nuo Lietuvos vadavimo, bet ir šiaip nuo bet kokio lietuviško darbo ir buvo pareikštas pageidavimas, kad visi nesusipratimai tarp VLIK'o ir diplomatų būtų galimai greičiau likviduoti savo tarpe, neįieškant svetimų teisėjų.

Išsamiai buvo aptarti visi bendruomenės veiklos klausimai, ypatingai lietuvių išlaikymo srityje. Daug rūpesčio Europos lietuvių bendruomenėms sukelia vienintelio lietuviško savaitraščio Europoje "Europos Lietuvis" išlaikymas. Laikraštis neša nuostolių ir vien tik Europos lietuvių jėgomis tuos nuostolius pakelti sunku. Nutarta kreipti daug dėmesio, kad būtų padidintas prenumeratorių skaičius, ypatingai užjūryje, nes Europoje lietuviai laikraštį gana gausingai prenumeruoja. Taipogi prieita nuomonės, kad stiprintina laikraščio turinys, pritraukiant galimai daugiau bendradarbių. Norima pasiekti, kad laikraštis tikrai gyventų mūsų bendruomenės rūpesčiais, kad jame atsispindėtų visa bendruomenės veikla, kad jis būtų visos už šviesesnę ateitį kovojančios išeivijos jungtis.

Aptartas ir sudarytas Europos lietuvių bendruomenių darbų planas, kurį vykdys PLB Europos Kraštų Generalinis Sekretoriatas. Darbo plane numatyta paruošti ir paskleisti įvairiomis Europos kraštų kalbomis informaciją Vasario 16 d. minėjimo proga, suruošti bendromis jėgomis didesnę propagandinę minėjimą viename kuriame Europos krašte, kuriame pati viena to krašto bendruomenė nepajėgi to padaryti, rasti lėšų padengti "Europos Lietuvio" nuostoliams ir jį ieškoti būdų pakelti "Europos Lietuvio" prenumeratorių skaičių, praplėsti Vasario 16 Gimnaziją, sudarant galimybių ją lankyti ir kitų Europos kraštų lietuvių vaikams, nustatyti kiek ir kokių Europos kraštų lietuvių vaikams trūksta rankvedžių ir jį ieškoti galimybių tų rankvedžių parūpinti ir kt. Sudaryti taip pat ir Europos lietuvių išdo sąmatą. Europos lietuvių išdo pajamas sudaro 10% paskiruose kraštuose mokamų solidarumo mokesčių ir aukos bei subsidijos. Svarstytais klausimais buvo priimta eilė rezoliucijų.

PLB Europos kraštų Generaliniu Sekretorium ir ateinantiems metams buvo išrinktas Vokietijos lietuvių bendruomenės pirmininkas, Pr. Zundė.

Suvažiavime dalyvavęs "Amerikos Balso" bendradarbis, p. Stonys, paruošė iš suvažiavimo radijo transliacijų. Radijo bangomis sveikino lietuvius krašte ir visi suvažiavimo dalyviai.

Europos Lietuvių Bendruomenių Atstovų suvažiavimo rezoliucijos

P.L.B. organizaciniu ir lietuviybės išlaikymo reikalu

Europos Lietuvių Bendruomenių Atstovų suvažiavimas, 1954 m. liepos 10-11-12 d. d. Paryžiuje, turėdamas prieš akis joms priklausančių tautiečių pageidavimą, kad greičiau būtų baigtas PLB suorganizavimas, vieningai taria, kad tam jau yra pribrendęs laikas ir kreipiasi į Lietuviybės Išlaikymo Tarnybą, kad artimiausiu laiku būtų sušauktas visuotinis lietuvių seimas.

Kol tai bus atlikta, suvažiavimas reiškia pageidavimą, kad eidama savo pareigas L.I.T. būtų glaudesniame ryšyje su atskiromis bendruomenėmis, ypač leisdama jas liečiančius patvarkymus, bei galimai efektyviau ne tik moraliai, bet ir materialiai paremdama Europos Lietuvių Bendruomenės įvairiame lietuviybės išlaikymo darbe.

Europos Lietuvių Bendruomenių Atstovai, radę reikalą atkreipti dėmesį į lietuviškas šeimas, ypačiai skaitlingas, kaip lietuviybės išlaikymo židinius, prašo L.I.T. Tarnybą taipgi šią atskirų bendruomenių įvairiškai vedamą akciją paremti.

Vertinant motiną, kaip brangiausią lietuviybės išlaikymo veiksnį, E.L.B. Atstovai laiko reikalinga skatinti lietuvių motiną per organizacijas, susirinkimus, spaudą, kad ji vien dėl ekonominio gerbūvio neapleistų vaikų auklėtojos pareigų, bet kiek galima savo šeimos židinyje formuotų jaunąją kartą lietuviškų tradicijų dvasioje.

Europos lietuvių institucijų reikalu

E.L.B. atstovai, suvažiavime išklause įvairių kraštų bendruomenių pranešimus, su pasitenkinimu konstatuoja, kad Europos lietuvių visuomeninė bei kultūrinė veikla ir paskutiniaisiais metais buvo gyva, solidari ir kūrybiška. E.L.B. atstovai taria ir ateityje tą veiklą plėsti ir visomis jėgomis išlaikyti Europos lietuvių sukurtas įvairias institucijas ir kartu kreipiasi į mūsų visus vyriausius veiksnius, Europos ir užjūrio organizacijas bei pavienius asmenis, prašydami visokeriopai jas remti.

E. L. B. Atstovai ypačiai džiaugiasi, kad Europos lietuviai sugebėjo išlaikyti savo savaitraštį "Europos Lietuvių" ir tvirtai pasirižta daryti visa, kad jis ir toliau reguliariai eitų ir tobulėtų.

Suvažiavimas yra nuomonės, kad "Europos Lietuvio" išlaikymas yra mūsų, Europos lietuvių, reikalas ir kreipiasi į visus Europos lietuvius jį visokeriopa remti: a/ prenumeruojantis, b/ aukomis, c/ straipsniais ir korespondencijomis.

Laisvės kovų akcijos sėkmingumo reikalai

E. L. B. A. suvažiavimas Paryžiuje reiškia pasitenkinimą, kad lietuviai tremtyje turi vieną vyriausią laisvinimo organą - VLIK'ą ir teisėtos Lietuvos Vyriausybės atstovus užsienyje - Lietuvos Dipl. Tarnybą, ir įsipareigoja juos ir toliau remti ir palaikyti.

Suvažiavimas tačiau išreiškia pageidavimą, kad VLIK'o ir Dipl. Tarnybos nariai palaikytų glaudesnę kontaktą su lietuviška išeivija ir daugiau kreiptų dėmesio į Europos lietuvių išeivių reikalus, jų organizacijas ir remtų jų darbus bei užsimojimus.

Suvažiavimas ypač pageidauja, kad VLIK'o ir Dipl. Tarnybos veikla, liečianti santykius su svetimomis valstybėmis, būtų darni ir vieninga.

E. L. B. Atstovai suvažiavime išryškinę, jog galima suintensyvinti mūsų kovą už tautos laisvę per tarptautinius Sąjūdžius, kreipiasi į pačias bendruomenes, į materialiai pajėgias lietuvių organizacijas, ypačiai VLIK'ą ir kitus veiksmus, prašydami moralinės ir materialinės paramos šiai akcijai plėsti ir stiprinti.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Iškyla ir vasaros atostogos

Liepos mėn. 15 d. paleidžiant gimnaziją didžiosioms vasaros atostogoms, tą dieną gimnazija suruošė didelę iškylą garlaiviu gražiaja Vokietijos Nekarų upe.

Iškylroje dalyvavo beveik visi gimnazijos mokytojai ir mokiniai. Iškylos dalyviai buvo nuvežti Schwetzingeno kuopų vyrų kariškėmis mašinomis į Mannheimą, iš kur garlaivis plaukė pro gražiąsias Heidelbergo apylinkes Nekarų iki Eberbacho.

Čia iškylautojai išlipo iš laivo ir nedidelėje pievelėje ant kalno susirinko paminėti didžiuosius Lietuvos vyrus, Darių ir Girėną. Gimnazijos direktorius S. Antanaitis papasakojo apie Darių ir Girėną, apie jų žygį. Paskui oro skautai išpūdingai perskaitė jų paliktą testamentą, padainavo keletą dainų ir padeklamavo eilėraščių.

Grižę į laivą, iškylautojai nuplaukė iki Heidelbergo, kur jų jau laukė kuopų mašinos parvežti namo. Ekskursija dalyviams paliko labai gražių prisiminimų.

Dalį ekskursijos išlaidų, būtent DM 111,-, sumokėjo už laivą Hüttenfeldo Apylinkės Valdya.

Garbingas gimnazijos svečias

Prieš pat atostogas gimnaziją aplankė garbingas svečias iš Amerikos, Marijonų Kongregacijos Amerikoje Provinciolas, kun. Valentinus Atkočius M. I. C.

Susipažinęs su gimnazija ir jos moksleivių gyvenimo bei mokymosi sąlygomis, malonus svečias žadėjo kiek galėdamas padėti Vasario 16 Gimnazijai. Svečias dalyvavo moksleivių ateitininkų sueigoje, kurios ištraukos buvo įrašytos magnetofono juostos ir, reikia tikėtis, per JAV radiofono lietuvišką valandėlę pasieks mūsų užjūrio tautiečius.

Didžioji talka gimnazijos pastogei

Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos Apygarda per savo Gimnazijai remti vėjaus vedėją, p. A. Gulbinską, yra sutelkusi ir pervedusi šiuo metu didžiausią vienos lietuvių organizacijos JAV įnašą Gimnazijos Namams

§ 1.760,--

Jau minėta energingo ir pasišventusio 128 Rėmėjų Būrelio vadovo, p. P. Lukošiuo, Adelaidėje, talka Gimnazijos Namams vykdoma su pasisekimu toliau. Šis vienas keliolikos Australijos lietuvių būrelis jau yra paaukojęs Gimnazijos Namams daugiau

DM 2.000,--

P. Lukošiuonas rašo paskutiniame laiške "Taigi, numatyta DM 2.000,-- jau peržengiau su kaupu ir dar aukos nenustoja plaukti. Vienas tautietis, išgirdęs apie tokių stambių sumų aukojimą, su nustebimu pareiškė, kad žmonės aukoja, kaip užhipnotizuoti, o pats varduvių proga pažadėjo paaukoti gimn. namų fondui nemažiau £ 20.0.0., jei kartais ne daugiau".

Pažymėtina senųjų lietuvių emigrantų Prancūzijoje auka

6.000,-- fr.

sumos, kuri liūdiuja visų lietuvių susirūpinimą šiuo lietuvišku švietimo židiniu ir nuoširdų norą pagal išgales jį paremti.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Buvęs Kaune-Šančiuose vaistininkas G a l k i s /vardas nežinomas/, prašo paskelbti Chicagos lietuviškuose laikraščiuose, kad jis yra gyvas ir sveikas. Jis širdingiausiai sveikina savo šeimą ir pažįstamus.

Prašoma atsiliepti Endriaus M a l i n a u s k o žmona. Šio skelbimo reikalu kreiptis į Vokietijos Krašto Valdybą, antrašu: Litauisches Zentralkomitee, /17a/ Weinheim/Bergstr., Mittelgasse 8, Germany, pridėdant susirašinėjimo išlaidoms kuponus.